

API NON-GM-FODRING FÅR FOSFORUDSKILLELSEN TIL AT STIGE MARKANT

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne



Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen



Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020



Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Den mest markante ændring ved overgangen til non-GM-fodring er stigningen i fosforoptaget.

Fosforoptaget er steget ikke mindre end 7-8 pct. på 103 bedrifter, der i perioden 1. september 2016 til 1. januar 2017 har omlagt til non-GM-fodring. Det viser analyser af besætningsdata, som SEGES har foretaget.

Stigningen i fosforoptaget kan få stor betydning på sigt. Ikke for den enkelte kvægbruger på nuværende tidspunkt, men for kvægbruget som helhed, hvis tendensen med øget brug af rapsprodukter fortsætter. Fra 1. august 2017 er der nemlig indført en ny fosforregulering af alle arealer. Der betyder, at der nu både er loft for hvor meget kvælstof (N) og hvor meget fosfor (P), der må udbringes. Det loft, der først nås, er afgørende. På kvægbrug, der har et loft på 170 kg N i husdyrgødning, må der udbringes 30 kg P, mens der på bedrifter, der anvender undtagelsesbestemmelserne i Nitratdirektivet og må udbringe 230 kg N, må udbringes 35 kg P. Mens lofterne for N kun gælder N fra husdyrgødning, gælder loftet for P også P fra handelsgødning. Det har stor betydning, fordi de fleste konventionelle kvægbrug har store andele af majs i sædskiftet, som ofte kræver P i startgødning.

Med nye fosforlofter har det stor betydning for mange, hvis det generelle fosforniveau stiger i

foderrationen. Da kvægbrug kun bruger minimale mængder mineralsk P bliver det valget af fodermidler, der afgør, hvor meget P rationen vil indeholde. Det er især forholdet mellem P og protein, især AAT, der har betydning, og hvor sojaskrå kun indeholder 3,4 g P pr. 100 g AAT, indeholder rapsskrå 9,1 g.

KAN ÆNDRE NORMALTAL

Det er vigtigt at forstå, at for den enkelte kvægbruger behøver det ikke at have betydning, hvilket P-niveau han har i sin ration. Det skyldes, at det er generelle normalt for indhold af N og P i husdyrgødningen, der anvendes, når der skal laves gødningsplaner og beregnes, hvorvidt N- og P-lofterne overholdes. Disse generelle normalt bliver udarbejdet på baggrund af data indsamlet fra praksis. Derfor betyder det ikke så meget, at ca. 5-10 pct. af mælkeproducenterne øger P-udskillelsen markant. Men hvis al mælk skal produceres uden sojaskrå, vil det slå igennem i normtallene og dermed arealkravet til udbringning af husdyrgødningen.

ØGET AREALBEHOV OP TIL 14 PCT.

SEGES' analyser viser, at P-indholdet hos jersey er steget 0,35 g/kg TS, mens det er steget 0,30 g hos stor race, når besætningerne går over til non-GM fodring. Det øger P-udskillelsen med 3,0 kg pr. jerseyko og 3,6 kg hos de store racer.

Hvis vi antager, at dette niveau vil være gældende for alle bedrifter, der fodrer uden GM-sojaskrå, så er konsekvensen, at arealbehovet stiger kraftigt i forhold til nu. På kvægbrug med N-loft på 170 kg N stiger arealbehovet beskedne 1 pct. for de tunge racer og 7 pct. for jersey, hvis der ikke er behov for P i startgødning til majs. Hvis der er et behov på 4 kg P/ha i startgødning, så stiger arealbehovet 14 pct. henholdsvis 11 pct. Hvis det drejer sig om undtagelsesbrug (230 kg N-loft), forårsager det øgede P-niveau et ekstra arealbehov på 13 – 15 pct. ved begge racer både med og uden startgødning til majs.

Hvis der ikke kan skaffes større udbringningsareal, skal der i stedet afsættes omkring 4,5 tons gylle fra tung race og 3,4 tons fra jersey. Der er ingen generel pris på dette, men et gennemsnit af at kunne få det afhentet gratis og selv skulle betale for transport og udbringning, vil være ca. 15 kr. pr. ton. Dertil skal lægges de tabte værdier af kvælstof og kalium, som koster omkring 5 kr. pr. kg. Derved bliver prisen ca. 240 kr. pr. ko af tung race og 200 kr. for jersey. Eksemplet viser konsekvensen, hvis alle øger P-mængden med samme kraft som de nuværende non-GM brug. Stigningen i P kunne dog blive væsentlig større, da SEGES' analyser viser, at forbruget af sojaskrå i de besætninger, der er skiftet, er væsentlig lavere end landsgennemsnittet. Til gengæld må man forvente, at der findes flere alternative proteinkilder med lav P med tiden, og helst inden GM-soja skal udfases. Det skal også nævnes, at hvis kun halvdelen af mælken skal være uden sojaskrå, så slår det kun halvt igennem, men det rammer jo alle med samme kraft, selv om det måske kun er halvdelen, der bliver kompenseret. Læs mere på www.landbrugsinfo.dk/merekvaegnyt.

